



evropský
sociální
fond v ČR



EVROPSKÁ UNIE



MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY



OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Příprava na vyučování Zeměpisu s cíli v oblasti MKV

Název učební jednotky (téma)	Lidské rasy
Stručná anotace učební jednotky	<p>Žáci si nejprve s pomocí fotografií uvědomí, že v dnešním světě již neplatí rovnice stát = jedna rasa. Dále pak načerpají s pomocí textů základní informace k tématu lidské rasy a odpoví na otázku, proč v některých oblastech nejsou rasové rozdíly považovány za významné a proč je tomu někde naopak. V závěru napíší na základě zhlédnutí fotografií rozličných dětí, co mají tyto děti všechno společného a do sešitu si vlepí základní myšlenku, která shrnuje toto téma.</p>
Nutné předpoklady (Již osvojené znalosti a dovednosti žáků, které umožní, aby jednotka efektivně směřovala ke svým cílům).	<ul style="list-style-type: none"> • Znalost pojmů: obyvatelstvo, počet a početní růst obyvatel, rozmístění obyvatelstva, migrace • Dovednost pracovat individuálně • Dovednost odvozovat a přemýšlet
Časový rozsah učební jednotky	45 minut
Věk žáků (ročník)	8.–9. ročník



evropský
sociální
fond v ČR



EVROPSKÁ UNIE



MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY



OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Zařazená průřezová témata (včetně čtenářství)	OSV	MKV	MV	VMEGS	VDO	EV	Čtenářství
Vyučovací obor(y)	Zeměpis <i>Očekávané výstupy vzdělávacího oboru (RVP):</i> <ul style="list-style-type: none"> Žák posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa. 						
Dlouhodobé cíle (Klíčové kompetence, části profilu absolventa, části výchovné a vzdělávací strategie školy)	<i>Kompetence k učení</i> <ul style="list-style-type: none"> Žákům předkládáme různé druhy textů. Běžně operujeme s obecně užívanými termíny, neustále se k nim vracíme a upozorňujeme na souvislosti. <i>Kompetence k řešení problémů</i> <ul style="list-style-type: none"> Navozujeme nejrůznější situace, které vycházejí z aktuálních problémů světa. <i>Kompetence komunikativní</i> <ul style="list-style-type: none"> Navozujeme nejrůznější zeměpisná témata k diskuzi. 						





evropský
sociální
fond v ČR



EVROPSKÁ UNIE



MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY



OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

<p>Cíle jednotlivých průřezových témat a čtenářství, které chci v dané učební jednotce naplnit</p>	<p>MKV</p> <ul style="list-style-type: none"> • Žák je schopen popsat genetický (vrozený), osobnostní – individuální a sociokulturní aspekt člověka. • Žák je schopen uvést příklady vrozených, osobních i kulturních charakteristik člověka.
<p>Cíle učební jednotky</p>	<p>MKV</p> <ul style="list-style-type: none"> • Žák si uvědomí, že v současném světě neplatí rovnice stát = jedna rasa, vysvětlí, co jsou to lidské rasy a kdo jsou to míšenci. • Žák uvede základní rozdělení lidských ras a míšenců, vysvětlí, proč v některých oblastech nejsou rasové rozdíly považovány za významné a proč je tomu někde naopak. • Žák uvede, co mají všechny děti na světě společného, uvede základní myšlenku, která se týká tohoto tématu.
<p>Hodnocení (Z čeho učitel i žáci poznají, že bylo dosaženo cílů a jak to učitel i žáci budou hodnotit)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Odpovědi žáků v aktivitě Fotografie • Zápis v sešitu + hlavní myšlenka • Krátká úvaha v bodech
<p>Popis učební jednotky</p>	<p>1. Úvod do tématu (1 min) Žáci jsou ústně seznámeni s názvem tématu vyučovací hodiny (Lidské rasy).</p> <p>2. Fotografie (4 min) Žáci dostanou úkol, aby si prohlédli fotografie. Buď jim budou</p>





evropský
sociální
fond v ČR



EVROPSKÁ UNIE



MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY



OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

promítnuty přes dataprojektor nebo vytištěné na papíře (Příloha A), na kterých budou sportovci různých ras. Následně napíšou na papír, který stát podle jejich názoru reprezentují. Na výběr budou mít tyto státy:

- Japonsko,
- Kanada,
- Jihoafrická republika,
- Francie.

Řešení tohoto úkolu by mělo být pro žáky překvapivé a má jediný cíl – dovést žáky k uvědomění si, že dnešní svět je multikulturní a že stát může reprezentovat (případně se i v této zemi narodit) člověk zcela odlišné rasy, než je pro daný region typické.

(Řešení: Fotografie č. 1 – Francie, Fotografie č. 2 – Jihoafrická republika, Fotografie č. 3 – Kanada, Fotografie č. 4 – Japonsko.)

3. Čtení textu Lidské rasy, zápis do sešitu a vybarvení mapy (15 min)

Každý žák obdrží krátký text (Příloha B). Úkolem bude si text přečíst a zatrhnout v něm vysvětlení, co jsou to lidské rasy a současně konkrétní geografické oblasti, kde příslušníci jednotlivých ras převažují.

Vysvětlení, co jsou to lidské rasy a jaké je jejich základní rozdělení si žáci zapíší do sešitu.

Následně si u vyučujícího vyzvednou schematickou mapu světa (Příloha C) a barevně v ní vyznačí oblasti převážně obývané danou rasou.

4. Zadání úkolu, čtení textu Míšenci, zápis do sešitu a odpověď na otázku (12 min)

Žákům je zadán úkol, aby provedli součet procent obyvatel v rámci zastoupení jednotlivých ras (Příloha B). Výsledek činí 71 %. Žákům bude položena otázka – jak je možné, že nevyšlo 100 %? Žáci následně sdělují své návrhy.

Poté obdrží text Míšenci (Příloha D), který si mají za úkol přečíst.





evropský
sociální
fond v ČR



EVROPSKÁ UNIE



MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY



OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

	<p>Do sešitu si napíší oblasti, kde dochází k velkému míšení obyvatel a uvedou příklady míšenců.</p> <p>Následně odpoví na otázku, proč v některých oblastech nejsou rasové rozdíly považovány za významné a proč je tomu někde naopak.</p> <p>5. Krátká úvaha v bodech (10 min)</p> <p>Žákům jsou buď přes dataprojektor promítnuty či vytištěné na papíře ukázány fotografie tří dětí (Příloha E) a úkolem žáků je napsat na papír v několika bodech, co všechno mají tyto děti společného. Na závěr této aktivity seznámí dobrovolníci či vybraní žáci ostatní spolužáky s tím, co napsali.</p> <p>6. Závěr (3 min)</p> <p>Žáci společně nahlas přečtou krátký text (Příloha F), který obdrží od učitele. Tento text si následně vlepí do sešitu.</p>
<p>Seznam příloh</p>	<p>Příloha A – Fotografie sportovců</p> <p>Příloha B – Text 1 (Lidské rasy)</p> <p>Příloha C – Schematická mapa světa</p> <p>Příloha D – Text 2 (Míšenci)</p> <p>Příloha E – Fotografie dětí</p> <p>Příloha F – Text 3 (Závěr)</p> <p>Použitá literatura:</p> <p>HERINK, Josef, VALENTA, Václav a kolektiv. <i>Současný svět</i>. Praha : Nakladatelství České geografické společnosti, s. r. o., 2004. ISBN 80-86034-62-3.</p>





evropský
sociální
fond v ČR



EVROPSKÁ UNIE



MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY



OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

<p>Autor lekce (realizátor učební jednotky), škola</p>	<p>PhDr. Mgr. Jan Hoštička ZŠ, MŠ, ZUŠ Jesenice K Rybníku 800, 252 42 Jesenice</p>
<p>Závěrečná sebereflexe učitele (následuje po odučení učební jednotky)</p>	
<p>Co se mi osvědčilo během vyučování (co fungovalo, mělo úspěch, z čeho jsem měl/a radost).</p>	<p>Aktivita Fotografie a krátká úvaha v bodech.</p>
<p>S jakými problémy (obtížemi) jsem se během vyučování setkal/a.</p>	<p>—</p>
<p>Co bych příště udělal/a jinak (jak bych upravil/a tuto přípravu).</p>	<p>—</p>





evropský
sociální
fond v ČR



EVROPSKÁ UNIE



MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY



OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Fotografie č. 1



Thierry Henry

Zdroj:

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Thierry_Henry_2008.jpg

GNU Free Documentation License, Version 1.2





evropský
sociální
fond v ČR



EVROPSKÁ UNIE



MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY



OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Fotografie č. 2



Natalie Grandin

Zdroj:

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Natalie_Grandin_at_Bank_of_the_West_Classic_qualifying_2010-07-25_2.JPG

Creative Commons Attribution-Share Alike 3.0 Unported licence





evropský
sociální
fond v ČR



EVROPSKÁ UNIE



MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY



OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Fotografie č. 3



Patrick Chan

Zdroj:

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Patrick_Chan_2009_Worlds.jpg

GNU Free Documentation License, Version 1.2





evropský
sociální
fond v ČR



EVROPSKÁ UNIE



MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY



OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Fotografie č. 4



Alessandro Santos

Zdroj:

<http://www.solofutbol.cl/albunes%20de%20futbol/japon/japon%202006.html>

Volně šiřitelné





INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Text 1

Lidské rasy

Rasy jsou velké skupiny lidí, které se navzájem odlišují vnějšími znaky (např. barva kůže, tvar lebky a nosu apod.). Rozlišujeme tři základní rasy: bílou (cca 43 % obyvatel), žlutou (cca 20 % obyvatel) a černou (cca 8 % obyvatel). K bílé rase patří především obyvatelé Evropy a přistěhovalci pocházející z Evropy, kteří tvoří rozhodující část obyvatelstva USA, Kanady, Austrálie, Nového Zélandu, Argentiny, Uruguaye a části Brazílie. K bílé rase se též počítají Íránci, Židé, Arméni, Indové a většina Arabů. Obyvatelé východní, jihovýchodní a střední Asie patří ke žluté rase, stejně jako američtí Indiáni. Obyvatelstvo střední a jižní Afriky se řadí k černé rase, zvláštní skupinou jsou australští černoši (Austrálci).

(Z knihy: HERINK, Josef, VALENTA, Václav a kolektiv. *Současný svět*)





evropský
sociální
fond v ČR



EVROPSKÁ UNIE



MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY



OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Schematická mapa světa



Zdroj:

Mapa světa

[http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Map_of_the_World_\(1914\).PNG](http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Map_of_the_World_(1914).PNG)





evropský
sociální
fond v ČR



EVROPSKÁ UNIE



MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY



OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Text 2

Míšenci

V některých částech Země dochází k velkému míšení ras – v saharské části Afriky, v Indii, jihovýchodní Asii, v Oceánii, v Latinské Americe. Například v Mexiku a v některých středoamerických a andských státech tvoří míšenci většinu obyvatel. Míšenci bělochů a černochoů se nazývají mulati, bělochů a indiánů mestici, indiánů a černochoů zambové. V oblastech, kde dochází k velkému míšení ras, nejsou rasové rozdíly považovány za významné. S projevy rasismu, rasové nesnášenlivosti, se spíše setkáváme v oblastech, kde k míšení ras nedocházelo, kde se udržoval názor o nadřazenosti bílé rasy.

(Z knihy: HERINK, Josef, VALENTA, Václav a kolektiv. *Současný svět*)





evropský
sociální
fond v ČR



EVROPSKÁ UNIE



MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY



OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Fotografie č. 1



Zdroj:

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Child_-_Smiling.jpg?uselang=cs

GNU Free Documentation License, Version 1.2





evropský
sociální
fond v ČR



EVROPSKÁ UNIE



MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY



OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Fotografie č. 2



Zdroj:

<http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Child-development.JPG?uselang=cs>
GNU Free Documentation License, Version 1.2





evropský
sociální
fond v ČR



EVROPSKÁ UNIE



MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY



OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Fotografie č. 3



Zdroj:

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Child_laughter.jpg?uselang=cs
Creative Commons Attribution-Share Alike 3.0 Unported license





evropský
sociální
fond v ČR



EVROPSKÁ UNIE



MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY



OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Text 3

Lidé žijící na naší planetě i přes všechny rozdíly jsou příslušníky jediného živočišného druhu a to člověk rozumný. I když se to na první pohled nezdá, jsme všichni v podstatě stejní. A to si musíme všichni uvědomit a podle toho se tak k sobě chovat!

(Z knihy: HERINK, Josef, VALENTA, Václav a kolektiv. *Současný svět*)



Lidé žijící na naší planetě i přes všechny rozdíly jsou příslušníky jediného živočišného druhu a to člověk rozumný. I když se to na první pohled nezdá, jsme všichni v podstatě stejní. A to si musíme všichni uvědomit a podle toho se tak k sobě chovat!

(Z knihy: HERINK, Josef, VALENTA, Václav a kolektiv. *Současný svět*)



Lidé žijící na naší planetě i přes všechny rozdíly jsou příslušníky jediného živočišného druhu a to člověk rozumný. I když se to na první pohled nezdá, jsme všichni v podstatě stejní. A to si musíme všichni uvědomit a podle toho se tak k sobě chovat!

(Z knihy: HERINK, Josef, VALENTA, Václav a kolektiv. *Současný svět*)



Lidé žijící na naší planetě i přes všechny rozdíly jsou příslušníky jediného živočišného druhu a to člověk rozumný. I když se to na první pohled nezdá, jsme všichni v podstatě stejní. A to si musíme všichni uvědomit a podle toho se tak k sobě chovat!

(Z knihy: HERINK, Josef, VALENTA, Václav a kolektiv. *Současný svět*)

